

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălăutate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 7617 Scol

Notificare oficială.

Escelența Sa dl ministru de culte și instrucțiune publică prin emisul din 4 Novembre a. c. Nr. 48,967 atrage atențiunea consistoriului la împregiurarea, că în urma răscumpărării regaliilor, mai multe edificii, folosite până acuma la esercierea dreptului de cărcimărit, devenind disponibile, se dă bună ocaziune pentru procurarea acestora cu prețuri moderate și adaptarea în edificii pentru scôlă, și notifică totodată, că a dat convenitele instrucțiuni și în spectorilor regii de scôle, ca comunelor bisericesci, cari vor reflectă la acuirarea de asemenea edificii spre scopuri de scôlă, să le dea tot succursul posibil.

Se atrage deci prin acêsta atențiunea comunelor bisericesci, cari nu dispun de edificii de scôlă corăspundătoare asupra ocaziunii acesteia binevenite spre a se folosi de ea.

Sibiu, din ședința senatului scolaru, ținută la 16 Novembre, 1889.

Consistoriul archidieceșan.

La situațiune.

II.

„Românul” în numărul seu din 2 Decembre n., luând act de lovitură, ce i s'a dat gimnasiului român gr. cath. din Beiuș prin introducerea limbii magiare ca limbă de propunere în gimnasiul superior, într'altele ăce:

„Se impune acum întrebarea: în fața lor ce au să facă frații noștri de preste munți, dacă nu pentru a împedecă magiarisarea, dar cel puțin a salvă onôrea?!....

„Ne aducem aminte cu mângăere de atitudinea bărbătescă, pe care frații noștri au avut-o, când dieta decretă, și monarhul consfinți și el ca limba ungrăscă să fie studiu obligatoriu în scolile primare nemagiare“.

„In fruntea celor ce protes'au din partea românilor fû Eminența Sa Metropolitul Miron“.....

„Să nite frații noștri, să dea la o parte animositățile ce au existat, ce i-au desbinat, și uniți, tari, să opună un puternic strigăt călcărilor magiare“.

„Când se va face un protest solemn, în josul cărui se figureze ilustrat nume al Mocionescilor, acel al Eminenților lor metropolitului Miron și Vancea, al episcopilor din Gherla, Oradea-mare, Arad și Caransebeș, unde să figureze alături numele celor dela „Tribuna” și „Gazeta” cu acelora dela „Telegraful”, în fine a tuturor fruntașilor români, — de sigur că magiarii, dacă nu vor fi chiar desarmați, dar vor fi puși la respect, nu vor mai nesocoti pe români, nu vor mai lovi în ei ca într'un corp mort“.....

Din incidentul acestui articol vine și „Tribuna” și să ocupă de idea cuprinsă în articolul „Luminătorului” fără însă a se provocă la el, ci numai „per mops” prin „Românul”, și după-ce bate toți câmpii dela nascerea „Tribunei” până la „regretabila” broșură a dlui P. Cosma, din curagiôsă și pretensivă, ce era de altădată, devine de tot modestă și obosită, și în fine, după-ce ai cetit un articol lung de cinci colône și un petec și te întrebă: ce ai aflat? care este opiniunea „Tribunei” în cestiunea pusă în discuțiune publică, pe carea ea o numesce o „idee frumoasă”? te pomenesci cu un „ibis redibis“.

Incât privesce pe episcopatul român se exprimă „Tribuna” astfel:

„E lucru forte comod a cere, ca episcopatul român să se unescă și să se pună în fruntea națiunii.

Trebuie însă să ținem sémă, că guvernul dispune de destule mijloce, ca să împedecă o asemenea unire: atunci dar, când ea se face, există presumpțiunea, că guvernul orie interesat, ca ea să se facă, ori nare nici un interes de a o împedecă“.

„Noi, ômenii, cari nu atêrnăm de guvern, în loc de a ne plângere de episcopat, avem să ne unim umăr la umăr, ca să i creăm episcopatului o pozițiune mai scutită ca cea de astăzi. Câtă vreme nu o facem acêsta, n'avem să ne plângem decât de cei ce nu ne lasă să ne unim.“

„Aici e importanța declarațiunii făcute de dl P. Cosma.“)

„Credem, că guvernului i-ar veni la socotă, ca românii să se prezente în fața lumii uniți sub conducerea celor ce sunt socotiți drept ômeni de încredere ai lui, și se pôte, ca o asemenea unire ar fi în actuala situațiune potrivită și cu interesele românesci.“

„Se pôte însă numai, și pentru noi e o cestiune de prudență să mai aseptăm, ca se vedem fapte concludente, pentru-ca să credem, că ômeni, care atâta timp au servit interesele guvernului pot să se espună odată și pentru interesele naționale române.“

„Suntem cei mai din urmă dintre luptătorii pentru cauza română și nu avem pretențiunea de a conduce pe alții; dară nici marfă de vândăre n'avem, nici milă nu cerșim, nici dragoste cu de a sila nu căutăm.“

„Fapte deci, fapte positive și bune, pe carea româniea le respătesce cu încrederea și iubirea ei, apoi celelalte urmăza ele de ele.“

Va se ăică, după unele suspiciônări la adresa „Luminătorului” și a episcopilor, „Tribuna” își spală mâinile ca de obicei, când este provocată să ia o pozițiune hotărâtă.

Face pe iesitul de minune.

„Idea e frumoasă, dar „Tribuna” nu pôte face nimica pentru realizarea ei, pentru că ea este per-

* Este vorbă de declarațiunea cu care dl Cosma își încheiă broșura sa: „er dacă ar fi cundva în patria noastră un partid, carele pe un diar ca „Tribuna” l'ar consdera de demn ca să-l primescă de organ al seu, și dacă eu a-și avé slăbiciunea de a me mai ocupa cu politica militantă, eu, o spun fără sfială, — n'a-și intră în acel partid, nici chiar dacă s'ar numi el „național.“

secutată și paralisată de guvern și de „dignitarii noștri, fie ei bisericesci, fie civili”, cari n'au putut să resiste față cu stăruințele făcute de guvern.“

Tot istoria vechiă cu episcopul Aradului, carele illo tempore a suspendat pe Mangra, metropolitul din Sibiu, carele a suspendat pe fostul protopop S. Popescu cătră cari din incidentul lui Berinde se mai adauge și episcopul Gherlei, ér numele gogoriței permanente, a dlui P. Cosma numai de opt ori obvine în articolul „Tribunei“.

O poveste veche, tocită, bună ca să o mai asculte babele în sêrile lungi de iarnă, când torc lângă cuptoriul cald, dar nu argumente cu cari poți capacită pe „Românul” și pe bărbaiții serioși.

Unui ăiar politic, carele pretinde a fi opozițional nu-i stă bine a se plângere, că-l persecută guvernul. Dôră nu va aseptă să-l sprijinescă?

Când se unesc episcopii și se pun în fruntea națiunii „există presumpțiunea că guvernul orie interesat, ca ea să se facă, ori n'are nici un interes de a o împedecă“.

Noi numai un cas cunoscem în timpul dela încoronare încôce, în carele episcopatul român, la inițiativa Sibiului s'a pus „în fruntea națiunii” întrevenind și la Coronă și la dieta într'o cauză națională.

Acela este cazul, de carele își aduce aminte și „Românul” și „Luminătorul”, — lupta energică în contra proiectului de lege pentru introducerea limbii magiare în scôlele elementare ca studiu obligatoriu.

Până în ăia de astăzi încă nu s'a aflat nici un român carele să fi avut „presumpțiunea”, că guvernul ar fi fost interesat ca acel pass să se facă, sau că n'ar fi avut nici un interes de a l împedecă.

E drept de altmintrea, că atunci nu exista „Tribuna“.....

Ei, adecă „Tribuna”, „ômenii carii nu atêrnă de guvern”, nu se plâng de episcopi.

Asta negreșit privesce pe episcopii gr. catolici. căci de cei gr. orientali și chiar în acel articol se plâng și s'au plâns mereu dela întemeerea „Tribunei”, și este menită drept răspuns „Luminătorului”, carele se plângere, că prelații gr. catolici sunt prea reservați.

Va se ăică, după „Tribuna”, cei ce se plâng „de episcopi” adecă cei dela „Luminătorul” și chiar și cei dela „Gazeta”, căci și aceia se plâng mereu, sunt ômeni, carii atêrnă de guvern.

Acêsta cam cu greu o va crede „Românul“.

FOIȚA.

Din literatura populară a Zarandului.

Colindele.

I. Colinda lui Petru.

(Colectată în comuna Bulzesci, sub muntele „Găina”, protopresbiteratul Zarand)

Éră-și jôcă Petru 'n raiu,
Tot își jôcă și se'ntôrce,
Nime'n lume nu-l vedea
Numai bietul tatăl seu.
Tatăl seu așa ăicea:
Petre! Petre, fiu de a meu
Fă-mi și mie loc în raiu!
Face-ă-șă tată, da n'ai!
Că pân' ăi fost pe pământ,
Birău mare fostu-ăi
Legi străambe ținutu-ăi,
Pe sêraci asuprit-ai
Pe bogăți suferit-ai!
Raiu i mândru luminos,
Nu primesce pécătos,
Că raiul nu te primesce,
D-ăeu nu te voesce.

Éră-și jôcă Petru 'n raiu,
Tot și jôcă și se'ntôrce
Nime'n lume nu-l vedea
Numai biată maică-sa.
Maică-sa așa ăicea:
Petre, Petre fiu de-a meu!
Fă mi și mie loc în raiu!

Face-ă-șă maică, da n'ai!
Că pân' ăi fost pe pământ
Crismăriță fostu-ăi
Cupe gôle datu-ăi
Bani de plin luatu-ăi
Raiu-i mândru luminos,
Nu primesce pécătos,
Că raiu nu te primesce,
D-ăeu nu te voesce.

Éră și jôcă Petru'n raiu
Tot își jôcă și se'ntôrce,
Nime'n lume nu-l vedea
Numai bietul frate-sau.
Frate seu așa ăicea:
Petre, Petre, frate-a meu
Fă-mi și mie loc în raiu!
Face-ă-șă frate, da n'ai!
Că pân' ăi fost pe pământ
Plugariu mare fostu-ăi
Haturile (răzôre ce rămân între pământuri nearate) spartule-ai,

Holdele măritu-ăi
Pe sêraci băgatute ai!
Raiu-i mândru luminos
Nu primesce pécătos,
Că raiul nu te primesce
D-ăeu nu te voesce.

Éră-și jôcă Petru'n raiu,
Tot își jôcă și se'ntôrce
Nime'n lume nu-l vedea
Numai biată soru-sa.
Soru sa așa ăicea:
Petre, Petre, frate-a meu
Fă-mi și mie loc în raiu!
Face-ă-șă soră, că ai!

Că pâu' ăi fost pe pământ
T'a fost casa lângă dram
Friguroși încăldit-ai,
Pe flămânți săturat-ai
Pe sêtoși adăpa-tai
Raiu-i mândru luminos
Primesce nepécătos,
Că raiul că te primesce
D-ăeu, că te voesce!....

II. Colindă.

(Colectată în Brad).

Întrebă-mi și întrebă, Dômne!
Sfinți pe Dumneăeu, Dômne!
Din ce s'or făcut, Dômne!
Trei roduri, sfinte, Dômne!
Unu-i rodu i sfânt, Dômne!
Grău-i pe pământ, Dômne!
Și'n pregiur pământ, Dômne!
Daltu-i rodu i sfânt, Dômne!
Miru-i pe pământ, Dômne!
Și'mpregiur pământ, Dômne!
Daltu-i rodu i sfânt, Dômne!
Vinu-i pe pământ, Dômne!
Și'mpregiur pământ, Dômne!

Dumneăeu grăia: Dômne!
Ce me dispitiți, Dômne!
Voi sfinți, bine sciți, Dômne!
Bine, ca și mine, Dômne!
Pe mini me prinseră, Dômne!
Cei câni de jidovi, Dômne!
Ș'apoi me duseră, Dômne!
Pe față, pe brațe, Dômne!
In curtea lui Pilat, Dômne!
Și me rêtigniră, Dômne!

Pe cruce de brad, Dômne!
Drag brăuțul meu, Dômne!
Cum mi l încingea, Dômne!
Cu brău de măceș, Dômne!
Tare mi-l stringea, Dômne!
Sudori străbătea, Dômne!
Pe pământ pica, Dômne!
Grăul se făcea, Dômne!
Grău-i pe pământ, Dômne!
Și'mpregiur pământ, Dômne!

Dragă costa mea, Dômne!
Cum mi-o frângea, Dômne!
Sulița smolită, Dômne!
Tare-mi d'aspasă, Dômne!
Sânge străbătea, Dômne!
Pe pământ pica, Dômne!
Vinu se făcea, Dômne.
Vinu-i pe pământ, Dômne!
Și'mpregiur pământ, Dômne!

Drag căpșor de-a meu, Dômne!
Cum mi-l cunună, Dômne!
Cu cununi de spini, Dômne!
Tare mi-l stringea, Dômne!
Pêru mi-l rupea, Dômne!
Pe pământ pica, Dômne!
Mîrul se făcea, Dômne!
Mîru-i pe pământ, Dômne!
Și'mpregiur pământ, Dômne!
Noi s'o veselim, Dômne!
Dalba-i sănătate, Dômne!
La gazde la tôte, Dômne!

Culese prin: *Iuon dela rêsântii*.

(Va urmă.)

Ce urmăză însă din aceea că ei ca „omeni cari nu atârnă de guvern“ nu se plâng de episcopi, pentru că aceia nu se unesc ca să se pună în fruntea națiunii?

Urmăză, că acesta unire ar dori o numai omenii carii atârnă de guvern, ceea ce este o absurditate.

Urmăză, că în timp de două săptămâni i a succes „Tribunei“ a și trage informațiuni dela locurile competente, și a aflat, că acolo genăză aducerea pe tapet a acestei cestiuni; deci pe aderenții ideii trebuie a priori timbrați de omeni, „cari atârnă de guvern“ ca să se părădă gânde de a pedă pentru ea, ăr pe sine să se recomandă ca pe unii, cari nu numai îi lasă în odichnă, ci încă ar pune și umăr la umăr, ca să „creeze episcopatului o pozițiune mai scutită ca cea de astăzi“, dar nu pot, pentru-că în cazul acesta și „dl P. Cosma va pune în cumpănă toate polițele protestate și toate turile curente ale „Albinei“, ca unirea tuturora să nu se pōtă face.“ O scusă mai ridicolă ca acesta nici nisce băeți de scōlă nu și ar puté nescocî.

Și urmăză în fine, că „Tribuna“ din capul locului n'ar voi ca episcopatul gr. cath se iasă din „comōda“ sa rezervă și unindu-se cu episcopatul gr. or. să inițieze o luptă solidară cu fruntașii națiunii.

Acēsta deși nu o spun pe față în mod hotărît, li-o credem, pentru-că este în consonanță cu dechiarările „Tribunei“ de mai înainte, când tot în „Luminătorul“ se mai sulevase acēsta cestiune.

Și li o credem, pentru-că ori-cât se face „Tribuna“ de modestă astăzi, dîcînd: „suntem cei mai din urmă dintre luptătorii pentru cauza română și nu avem pretenția de a conduce pe alții — n'a uitat publicul cetitoriu încă nenumărații articoli, în carii „Tribuna“ își arogă pieșea privilegiului de a reprezenta partidul național și pe acei conducători ai națiunii pe cari va trebui să-i consulteze ori-cine ar voi să se pună în conșelegere cu românii.

Dacă deci prin o minune s'ar afiă îndemnat episcopatul să se pună în fruntea națiunii, și dacă prin o și mai mare minune, cei dela cari atârnă vindicarea ranelor poporului român, s'ar resolvă odată să se apropie de el și să încerce a-l mângăia, negreșit că nu „Tribuna“, ci episcopatul ar fi factorul pe care l'ar consultă, și atunci totă lupta „Tribunei“ contra unei părți a episcopului român și a bărbaților cu trecut, purtată cu atâta cerbicie, s'ar dovedi de un lucru zădarnic, de un lucru rău, pe cum a fost.

În numărul procsim ne vom spune opiniunea noastră în meritul cestiunii.

Revista politică.

Partidul așa numit independent din dieta ungară a ținut cșilele trecute o conferință, în carea s'a desbatut cestiunea, ce atitudine are, să observe acest partid față de guvern și special față cu dl Tisza.

Punându-se cestiunea politiceii militante de obstrucțiune pe tapet, luă cuvântul Dionisiu Pázmandy, carele se exprimă, că lupta deschisă contra ministrului Tisza trebuie purtată cu toate mijlocele și în cas de necesitate opoziția nu trebuie să se sparie nici de obstrucțiune, fiind însă că majoritatea membrilor în urma vorbirii conducătorului Irányi a fost de părere ca vorba „obstrucțiune“, ca una care nu face tocmai laudă celor ce o întrebă, înteză să se stergă pentru totdeauna, să se pregătească un plan de luptă hotărît contra dlui Tisza. Conform acestui plan, dacă premierul ungar nu s'ar retrage nici după ferii, să fie atacat la fie care pozițiune a bugetului din partea opozițiunii, ăr pozițiuni nedebătute mai sunt peste 1000. Majoritatea celor de față a fost pentru acēsta propunere. Polonyi, Károlyi și Lukács au susținut politica de obstrucțiune, ceea-ce a silit din nou pe leaderul independentilor să ia cuvântul și să accentueze, că pentru demnitatea parlamentului, și espunend tot deodată pericolele, ce ar puté resultă pentru parlamentarism dintr'o astfelu de ținută, a declarat solemn, că nici când nu va fi pentru obstrucțiune, va luptă însă în continuu contra guvernului.

În același sens a vorbit și Helfy și chiar Ugron a accentuat, că timpul pentru o astfelu de politică a trecut, momentul potrivit era înainte de a se începe desbaterea pentru încetătănirea lui Kossuth, când pentru acest bătrân esilat se putea pune în trégă țera în agitațiune. —

În parlamentul vienes lucrurile se desvoltă până acum destul de neted. Partidele majorității după multe conferințe a ajuns la un rezultat favorabil și așa guvernul e asigurat de un sprigin destul de puternic pentru a se puté opune atacurilor opozițiunii. Conclusele, ce le-a luat dieta boemă cu privire la atitudinea deputaților germani încă se vor aprobă. Se speră, că întréga activitate politică, ce o a eserciat majoritatea dietei boeme va primî consimțământul parlamentului.

Din acēsta cauză presa opozițională nu-și pōte ascunde de loc mânia și în articolii cei aduce contra guvernului Taaffe, folosesc toate mijlocele legale pentru a-l discredită și totodată a înfige săgeți în cōstele singuraticilor bărbați de stat. —

Mesagiul de tron, cu carele regele italian a deschis camera și răspunsul la mesagiul regal a lămurit o cestiune, care până acuma era încă du biosă. Se crede adecă, că guvernul și în special dl Crispi se bucură de cele mai intime simpatii la o majoritate covârșitoare a deputaților. Acēsta se accentuă cu atât mai vērtoș, cu cât se vedeau rezultatele politiceii sale cu toate sfortările și zădărniciile, ce se ridicau din partea opozițiunii.

Cu ocaziunea desbaterei asupra mesagiului s'a produs îndată altă impresiune. Mai întâiu camera nici n'a voit să se lase în desbatere și acēsta din motiv, că se impută, premierului italian, că face politica ostilă Franciei, căreia Italia are ađi ai mulțămi poziția ce o ocupă ca stat în concertul state lor europene.

Când a fost vorba a se alege comisia, care să răspundă la mesagiul, camera nici n'a voit să păsescă la alegere, până ce dl Crispi n'a făcut declarațiune categorică, că nu e vrășmaș Franciei, nici el nici guvernul și că 'și va dá silința ca și pe cale economică să satisfacă aspirațiunilor țerei și ale poporului italian.

Cu ocaziunea alegerii comisiunii cu privire la răspunsul mesagiului regal s'a făcut lumină și asupra situațiunii guvernului român. Se scie, că senatul și alesese de președinte pe generalul Florescu și că acest bărbat a ocupat acel loc și sub guvernul Catargiu. Acēsta impregiurare a contribuit mult în străinătate ca actualul guvern se nu-și prea facă iluzii de o durată lungă. Cu ocaziunea alegerii comisiunii luma a fost surprinsă, că senatul a ales cu o majoritate personele, cari au fost induse în lista guvernului, ăr lista dlui Catargiu a intrunit o mică minoritate. Tot lista guvernului a reușit și în camera deputaților.

Meseriașii nostri și publicul român*).

Primul meu articol în materia acēsta l'am finit cu cuvintele: „Atâta de astă dată.“ Voesc să rămân credincios promisiunii mele și acel altă dată, care se subînțelege în cuvintele citate, să-l implinesc de astădată.

Am pus pe tapet relațiunea dintre inteligință și meseriași, dar m'am exprimat cam concis, căci vęd, că la noi românii, spunerea adevărului supără și pōte să devină o puternică săgeată îndreptată în contră ței. Sper însă, că am spus tot ce era de lipsă, pentru ca omenii de inimă și lipsiți de patimi, să înțelegă.

Cred a atinge un nou punct de relațiune, când susțin, că cestiunea cultivării mai basate a tinerilor nostri meseriași încă va fi o problemă, care ar merita mai multă atențiune și considerațiune, decât s'a dat până acuma.

După cât sunt eu informat, puțini dintre tineret se afiă, care să nu posedă patru clase elementare sau să fi terminat vre-o scōlă poporală, cređută de bună. Va fi adevărată acēsta aserțiune a mea sau ba, un lucru este pus mai pe se de totă indoela: meseriașii nostri se nisuesc, ca să țină pas cu meseriașii străini și dacă multora le și succede, acēsta nu este atâta meritul îngrijirii noastre de ei, ci inteligința naturală, firăscă a românilor.

Întreb eu, care dintre inteligința noastră s'au căți din acēsta s'a interesat vre-odată de instruirea tineretului în scōla „Reuninnee industriale loc“?

Răspundă fie care cu mâna pusă pe inimă și eu sunt satisfăcut.

Noi am putut avé ocaziune să ne convingem din datele statistice a acestei scoli, despre numărul tinerilor români și pot să constat, că relativ nu este așa de neînsemnat.

Eu am firma convingere, că ei nu primesc acolo cultura de lipsă, după-ce chiar din gura profesorilor lor poți ađi, că acești scolarii sunt mai debili.

Dar chiar admitend, că li-se dá cultură, conform gradului social, ce vor avé să-l ocupe în viața sa, întreb eu, putem noi românii să ne mulțămim cu acēsta? de ce nu se îngrigesc inteligința ca să fie instruați și în limba română, când scuit este, că scōlile de pe unde i-și primesc primele cunoștințe, de unde încep să cunoșcă alfabetul, sunt de tot nesuficiente.

Și aici ar fi de lipsă o reformă radicală, dar despre acēsta la alt loc, ăr nu aici.

A-și dorî deci interes în direcțiunea acēsta mai mult, ca până acuma.

Ar trebui deci cu o đei mai curând să se înființeze chiar o scōlă de industrie română, unde în prima

* Veđi Nr. 126.

linie să se aibă în vedere industria română, căci de nu ne vom sprijini noi, dela cine se acceptăm sprigin, ajutoriu și mângăere.

I-mi vor răspunde unii, bine dle, dar unde sunt paralele, ne lipsesc finanțele. Nu ve temeți! eu nu cer ca românul să bage de nou mâna în pungă, căci nu cer că destul a băgat, dar a-și căută și căutând a-și afiă un alt espedient.

Am amintit mai sus de bărbații marinimoși, cari au făcut donațiuni însemnate aici în Sibiu și în Brașov pentru acēsta, clasă socială și doră n'a și greși când a-și susținé, că nu va fi contradicere cu intențiunile testatorilor, dacă aceste două fundațiuni merita ar contrbutiu pentru înființarea și susținerea unei astfelu de scoli.

Nu cred să-nu fie esecutabilă idea acēsta, numai bunăvoința și interesul să nu lipsescă, toate să pot face.

La susținerea acestei ideii me îndemnă și împrejurarea, că astăzi s'a pornit un puternic curent în direcțiunea învățământului profesional la frații de preste Carpați și încă chiar de sus, dela guvern.

Chiar în mesagiul de tron se puse, ca unul din cele mai seriose planuri, și ca una din cele mai momentose probleme a guvernului și a dietei actuale române.

Bărbați aleși studiază cestiunea înființării de atari scōle, cari să satisfacă dorinței și intențiunii indicate în mesagiul și încă în ramurile cele mai însemnate ale industriei.

Acēsta este un punct foarte momentos în economia națională a regatului „România“ și merita totă considerațiunea.

Cu aceste puține șiruri doresc deci să pun în desbatere cestiunea de atare scōlă și să atrag atențiunea omenilor mai fonduri, să-și ea puțintică stau aproape de numitele fonduri, să-și ea puțintică stau și pentru o gândire în direcțiunea acēsta, căci cu distribuirea de ajutōre încă e bine, dar tot nu e destul de bine. Dacă voi fi așa norocos să-mi vęd intențiunea realizată, atunci acēsta ar fi pentru mine cea mai mare satisfacție.

Dr. P. S.

Simeon Popescu.

(Urmare.)

14. „Protopresbiterul declară pe acusători de nisce omeni, care vōind să-l umilească înjosesc misteriu lui și tîresc haina sfântă, pe carea o pōrtă.“

ad 14. Noi n'am voit să-l umilim pe acusatul, ci am voit și voim să-l facem se observe legea, și asta nu însemnăză înjosirea misteriuului preoțesc, ci din contră păstrarea sfințeniei acelu misteriu, pentru-că un preot carele întru esercitărei chemării sale totdeauna observă legea, nici când nu pōte veni în conflict cu parochianii sei, mai cu sēmă într'o parochie ca a noastră, unde poporul este inteligent și însuși pricepe legea.

„Sfânta haină“ pe carea o pōrtă, este o blasfemie în gura acusatului.

Nu noi suntem aceia, carii deși nu ținem de „sfântă“ reverența preoțescă — nisuiam a o tiri, ci însuși acusatul, carele în sinodul eparchial în fața arhierului seu și a tuturor deputaților, scuturându-și reverența a numit-o „sdrință“, eschiamând, că „nu sdrința aceea îl califică pe el de protopop“ (era desbaterea asupra cualificățiunii de asparașilor de protopop). Asta este un lucru notoric, de carele s'a scandalisat totă lumea, și ca atare n'are trebuință de a fi dovedită.

El este acela, carele precum este scuit, nunumai pela locurile de cură nu pōrtă reverență, dar chiar aci în Sibiu umblă într'un „civil“ re-țătat cu roc scurt, pantaloni, o pālărie lată, lanț de orologiu de aur și cu buchet de flori în mână, de multe ori sărind de un „păiaș“ în buchet unor dame, încât poporeni sei se rușinau de purtarea lui, ăr străini se scandalisau, și toți numai cu aceea-l scusau, „ca nu pōte fi cu mîntea întrégă.“

Tot astfelu, când umbla în reverenți, de nenumărate ori l'a vędut publicul Sibiului, cu reverența de deasupra aruncată pe umăr, cu cuțușala roșie în atară.

Tōte aceste sunt fapte notrice, cari n'au lipsă de dovedii, pentru-că le cunosc toți membrii consistoriuului, ba precum sum informat Esc. Sa metropolitul după repețite scandaluri de acestea s'a aflat necesitat a-l înfruntă pe stradă.

Un asemenea om numai din bătaie de joc numesce „sfântă“ haina, ce o pōrtă.

15. „Acusatul negă, că ar fi fapt constat și prin consistoriu și prin sinodul archidieceșan, că cu ocaziunea alegerilor de deputați pentru sinodul archidieceșan acusatul ar fi dat instrucțiuni, ca să se falsifice protocoalele electorale, și ar fi asistat la falsificare.“

Cu ce se pōte dovedi faptul adus înainte de acusatori?“

ad 15. Pentru dovedirea acestui punct me provoc la actele electorale referitoare la cercul Sibiului pentru sinodul eparchial, periodul 1885—1887.

În urma protestelor intrate contra alegerii, sinodul a ordinar investigațiune în cauză, și s'au constat abusuri de puterea oficială din partea acusatului, ba s'a constat, că în

comuna Slimnic, chiar în prezența lui s'au făcut protoco- fals nou și altele. Consistoriul a ordonat cercetare discipli- nară contra acusatului pentru această, er sinodul în ședința sa ultimă a nimicit alegerea deputaților Iacob Bologa și Ioan de Preda.

Me rog ca acest act să se procure din oficiu, și cer- cetarea disciplinară ordinară deja să se efeptuască într'una cu această.

Me provoc mai departe la protestele ce au intrat în contra alegerii deputatului Ioan Slavici în cercul Sibiiului pentru congresul, ce s'a ținut în anul acesta.

Acolo încă este învinuit acusatul tot cu asemenea fapte.

Me rog să se procure și acele proteste din oficiu și să se estindă investigațiunea și asupra acelor proteste, deși Slavici și-a depus mandatul, pentru-că învinuirile nu sunt asupra lui Slavici, ci între alții și asupra acusatului. *)

(Va urmă.)

Cestiuni scolare.

Monitoriu. — Ajutorul ce ni-l poate prestă un elev în instrucțiune și în alte afaceri de natură administrativă.

Ici—colo în școlile noastre auzim de vorba mo- nitoriu, și se înțelege de comun sub vorba moni- toriu un elev din școlă pe care-l designază învățăto- riorul pentru ținerea ordinii pe timpul până nu se încep prelegerile, sau și după prelegeri. Une-ori acest monitoriu este investit din partea învățătorului cu putere discreționară; altă dată îi este mai re- strins cercul de activitate. Totdeauna însă apare mo- nitoriu ca un oficial al școlii.

În cele mai multe din școlile noastre nu affi numirea de monitoriu, affi însă mai preste tot locul câte un elev, carele în absența învățătorului supra- vegheză ordinea, însămnă pe cei ce fac șgomot sau se bat.

Va se dăca nu affi numirea, affi însă oficial și persóna ce-l pórta acel oficiu.

Fiind-că există monitorii, sau cum i-am mai numi: supraveghietorii școlii — dintre elevi, se vedem, dacă sunt a se susține, sau dacă trebuie să in- ceteze cu totul!

Fără disciplină strictă în o școlă, nu ne putem închipui progres. O bună disciplină însă în școlă pretinde în locul prim ca în școlă să fie liniscea. Acăsta liniscea trebuie să se observe din partea ele- vilor înainte de începerea prelegerii, adică îndată după intrarea lor în școlă, pre timpul instrucțiunei și după instrucțiune. O purtare cuviinciosă din par- tea elevilor ne documentează respectul, ce au ei față de învățătorii și față de școlă. Elevii în liniscea au să între în școlă, să se așeze la locul lor, și tot astfel au se părăsescă edificiul școlii. Șgomotul în școlă, sberăturile, certele, alergările prin școlă preste bance, ba mai și bătaii sunt tot atâtea semne, că în școlă lipsesce disciplina.

Bătătoriu la ochi este apoi a vedé, când pe un elev, când pre altul pe afară, unul să bea apă la fân- tână, alt să aducă recuisele de scris, er un al treilea, că și-a uitat cartea sau libelul, și tóte ace- ste lucruri se fac fără a fi controlate de învățători. Asupra unor atari stări adese ori auzim espectorân- du se parte forurile bisericesci, parte părinții prun- cilor. Și cu tot dreptul se espectorază, căci atari jurstări nu recomândă pe învățătorii nici școlă lui.

*) De atunci s'a mai ivit o dovadă eclatantă la sinodul archidiececan din anul acesta.

Anume: în cercul electoral al Sibiiului, în urma morții fostului deputat Iacob Bologa efeptuindu-se alegere nouă, la colegiul de scrutiniu a prezentat bărbatul de încredere din Roșia un protocol sigilat în tótă forma, carele desfăcându-se conținea numele dlor I. Slavici și I. de Preda, ca aleși din partea acelei comune.

Bărbatul de încredere surprins de această metamorfosă, a dechiarat în fața tuturor, că sinodul a votat pentru dl Dr. I. Moga și nu scie cum vin în protocol două nume, de cari nici vorbă n'a fost în sinodul electoral.

Colegiul de scrutiniu a difcultat protocolul și a rugat pe consistoriu ca se ordinez investigațiune în cauză.

La sinodul archidiececan s'a prezentat actul dimpreună cu justificarea preotului Bănda din Roșia, carele transpu- nând la consistoriu protocolul cel adevărat, se scusă cu o greșală foarte curioasă.

În anul trecut — dice — în intervalul dintre alegere și scrutiniu, a mers la dânsul dl Simeon Popescu, protopopul suspendat deja, cu preotul din Sibiiu Bobeș și l'au întrebat, că pentru cine au votat alegătorii din Roșia? El a răspuns că pentru dd. Bologa și Cosma (NB. atunci s'au votat pen- tru doi deputați pe un period de 3 ani). Înfuriat de această alegere a poruncit preotului ca încă în prezența lui se facă alt protocol, în carele tóte voturile se fie date pentru dd. Slavici și de Preda. Temându-se că acusatul érăși va de- veni protopop după terminarea procesului, s'a supus și în prezența lui a făcut un alt protocol, firesce fals cu numele amintite, și l'a sigilat în tótă forma, promițându-i că pe acela îl va trimite la scrutiniu.

Până la scrutiniu și-a tras sēma și a trimis pe cel adevărat, er cel „afurisit“ cum îl numesce el, a rēmas la el. Acuma din greșală a pus mâna pe cel „afurisit“ și l'a dat la bărbatul de încredere în locul celui adevărat.

Dacă ca suspendat a cutezat dl Popescu se facă un astfelu de lucru, își poate închipui ori-cine, ce presiuni a eserciat el asupra bieților preoți, epitropi și comitete, când era mare și tare? Aut.

Am vedut casuri, unde învățătorii a aplicat aspre pedepse pentru stîrpirea unor atari lucruri, și pen- tru îndreptarea elevilor. Totul însă a rēmas fără efect. În școlă a rēmas disordinea și mai departe.

Sērmanul învățătorii în o și a trebuit să se ne- căjescă mai mult ca altul într'o lună.

Sunt însă și școle, și încă pre sate, unde dom- nesce cea mai bună ordine și disciplină, și nu atădi decât cuvinte de laudă la adresa școlii și a învăță- toriului. Și ce e mai mult, acăsta se obține nu în urma unor legi aspre, în urma de pedepse, ci numai în urma purtării învățătorii, și în urma genera- lisării spiritului de disciplină asupra tuturor elevi- lor, ce frecuentază școlă. Începătorii se dedau la ordine prin esemplul celor din depărțemintele mai superioare. Spiritul de subordinațiune de liniscea 'l in- timpini totdeuna fie la începutul, sau finitul prele- gerei. Relațiunile în o atare școlă între învățătorii și scolarii sunt fôrte cordiali, ceea ce nu pôte, de- cât să promoveze instrucțiunea și educațiunea.

De altă parte apoi affm școle, pre sate, dar cu deosebire în comunele mai mari, și orașe (unde elevii sunt din deosebitele clase ale societății nós- tre), în cari disordinea, certele, alergările, bătaile între prunci sunt de tóte dillele.

Astfelu de stări le întimpinăm parte acolo, unde sunt mai mulți învățători și fie care lucră după cum 'l taie capul seu, și nu ține cont de ceea-ce a ordinar colegul seu, sau și acolo unde învățătorii se schimbă în fie-care an, și astfelu și fie-care și are procedura sa față de prunci. Mēsurile relative la disciplină, cari s'au aprobat astădi sau nu sunt observate sau apoi mâne se iau altele, și se fac es- perimente, preste esperimente. În o atare școlă in- strucțiunea nu va puté progresă, și pe incetul edi- ficiul scolar este considerat ca un loc, unde puru- rea strigă și se face șgomot.

Este fapt constatat apoi, că susținerea discipli- nei în școlă și afară de școlă, este una din cele mai grele probleme ale școlii populare. Acăsta problemă se pôte deslegă cu succes numai acolo, unde învăță- torii e la locul seu, și unde ordinea de școlă pres- crisă se observă până la cele mai mici detaiuri. Spre susținerea ordinii sunt însă de observat din partea elevilor anumite reguli scurte și precise, cari li-se fac cunoscute ca să numai pótă avé loc nici o escusă.

Unde învățătorii nu e la locul seu, acolo or- dinea nu va esistă. Și ce fac atari învățători ca să și acopere defectele lor, și pentru ca să fie ordinea și liniscea în școlă? Ei își i-au refugiu la câte un prunc mai mărișor din școlă, pe care l fac monitoriu ori supraveghietorii asupra purtării scolarilor sei în școlă și în parte și afară de școlă. Să vedem pe un monitoriu în funcțiunea sa.

Cu tragerea campaniei scolarii, elevii să adună înainte și după amēdi la timpul fiesat în școlă, de comun la 7 și 1/2 dimineța și la 1 și 1/2 după amēdi. Monitoriu încă e în școlă, și toți elevii sciu că el este încredințatul învățătorii, ca să i supra- vegheze. Iși dă sermanul monitoriiu tótă diligința. Se aședă de comun după mēsă, sau se preumbă prin școlă, notéză pe cei ce fac larmă, sau se bat, pe cei ce merg acasă, cu un cuvânt pe toți cei-ce nu țin or- dine, câte odată îi mai și bate. Acăsta încrare se continuă ađi, mâne, și până la finitul anului. Totde- una se raportéze ceva, și totdeuna învățătorii va avé să țină judecări, și să pedepsescă pe cei culpabili.

Despre acăsta se va fi convins ori și care în- vțătorii, care s'a folosit de monitoriu. Și ce semn pôte să fie acesta, că în fie-care și monitoriu are ceva de raportat? Nimic alta, decât că monitoriu nu e în stare a ține ordinea. Și cum ar și puté el să o susțină? un camarad să pótă face, cea ce nu e posibil învățătorii, fiind-că e prea comod, și nu-și pricepe chemarea.

Aici se pôte vedé, că elevii nu au respect de came- radul lor, ei rid, fac șgomot, s'ar, se mai și bat, și le cade bine dacă nu-i observă monitoriu, éră dacă îi observă puțin le pasă de el. E scolarii și el ca și ei.

Elevii sciu ce regulă au să observe, ce au să facă, tot ei însă ved și aceea, că esecutorul legii, cine să-i tragă la răspundere pentru neobservarea acelor reguli, nu e present.

Cu totul almintrea stă lucrul acolo, unde in- su și învățătorii observă neorânduile, și momen- tan trage la răspundere pe cel culpabil. Elevul acum scie, că nu pôte scăpă neobservat sau să scape cu minciuna.

Ni se va reflectă, că în unele scoli cu ajutoriu monitoriiu se observă liniscea cea mare. Da, se pôte, însă acăsta nu o mai fac scolarii, fiind că au respect de legile scolarii, sau pentru-că s'au datat a se purtă bine, ci ei singuri din frică, că la arătarea mo- nitoriiu au fost pedepsiți de cătră învățătorii și cu vină și fără vină. Lipsesce odată monitoriu din școlă, elevii se simt liberi, și apoi să auzim acum, ce sinagogă s'a făcut din școlă. Totul a fost o pre- facere ori frică din partea elevilor. Pe asta cale însă nu moralisăm elevii, ci îi demoralisăm.

Este prea trist, întrebând pe un copil că: pen- tru ce ședeți voi așa omensce în școlă? și el să-și răspundă: „ne bate învățătorii, dacă nu ședem omensce.“

Cu tolul almintrea e în o școlă disciplinată, acolo și în absența învățătorii, nu auți șgomot, alergări prin școlă, semn dar, că elevii nu de frică tac, ci pentru-că așa voesc ei să tacă, pentru-că în- vțătorii a sciu influința asupra voinței lor, ca ei să se pórte bine, sub ori-ce împregiurări. Pentru-ce dar să susținem monitoriu, dacă prin el nu putem influința asupra voinței elevilor, și dacă elevii ce fac, fac de silă și de frică?

Un alt motiv, pentru care sunt de delăturat mo- nitorii mai este că: din un atare monitoriu mai adese ori în vieță devine un denunciant, er între elevi adese să destéptă simțul de rēsbunare, și ură contra de- nunciantului lui. Afară de aceste nu-se pôte presu- pune, că un monitoriu în casuri concrete să desco- pere învățătorii pe cel ce intradevăr e devină, d. e. se bat 2 elevi și monitoriu arată numai pe unul și totuși celalalt pôte se fie de vină. Judecata înv- țătoriiu, și pedépsa dictată nici odată nu vor avé de basă un fapt sigur și real. Și dacă cineva pe nedreptul sau prea aspru a fost pedepsit, acăsta are consecințe triste asupra moralii elevilor.

(Va urmă.)

Varietăți.

*) (Invitare.) Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ invită la ședința publică, ce se va ține Mer- curi în 29 Novembre st. v. în memoria marelui ar- chipăstorii Andreiu, în sala cea mare a „Semi- nariului Andreian“ cu următoriiu program:

1. „Despărțirea vênătorilor“ cor de F. Mendels- sohn-Bartholdy.
2. „Cuvânt ocasional“ rostit de Elio Cristea, cleric curs III.
3. „Epigonii“, poesie de M. Eminescu, decla- mată de Corneliu Perșinariu, cleric curs II.
4. „Cruciata“, cântec pentru o voce de bass, cu acompaniare de piano de F. Schubert.
5. „Influința creștinismului asupra vieței fami- liare în primii trei secolii“, disertațiune de I. B. Boiu, cleric curs III.
6. „Legenda Ciocârliei“, poesie de V. Alesan- dri, declamată de Teodor Adam, cleric curs III.
7. „Cucule cu pēnă sură“, cântec popular, în- tocmit pentru o voce de tenor și cor de G. Dima. Începutul la 7 ore sēra.

Sibiiu în 24 Novembre 1889.

Oferte marinimose se primesc cu mulțămită și se vor cuită pe cale publică.

Comitetul arangiatorii.

*) (Visita sultanului.) Scirile din Constan- tinopol și din Rusia anunță, că sultanul va cercetă în anul viitorii mai multe curți europene, între care în primul loc sunt cea din Berlin, Petersburg și Viena.

*) (Stanley.) Renumitul scrutătoriiu al Africii centrale Stanley s'a întors la Zanzibar. Multă vreme nu s'a auzit nimic despre dânsul și se presupunea că s'a sfârșit prin pustietățile și pădurile patriarcale ale Africii. Espedițiunile anume plănuite să caute pe Stanley nu și au ajuns scopul. Numai Emin Pașă a fost norocosul, căruia totu-și i a succes a l întelni. Din cauza strapătelor mari și a unei ne- norociri ce i sa întemplat lui Emin Pașă el e greu morbos. Stanley însă cu tóte greutățile, ce li-a avut să le învingă și să lupte nu suferé de nimic. În cu- rând deci charta continentului Africa va luă o altă față.

*) (Kossuth.) Studenții din Cluș și din alte orașe din Ungaria s'au alăturat la petițiunea stn- denților din capitală. Șovinismul magiar a mers și mai departe. Comitetele suprem din Zemplin a adus cestiunea în adunarea congregațiunei comita- tense și în urma stăruiilor sale congregațiunea a luat hotărîrea să se cēră dietei modificarea legii incolatului în favoarea lui Kossuth.

*) (Luptă între infanteristi și husarii.) În ospetăria dela „Pomul verde“ din Mișcolț s'a întemplat în nóptea de Sâmbătă spre Duminecă mari vērșări de sânge. Infanteria și cavaleria, ce-și petrecea acolo, se luă la cērtă și apoi la o cum- plită bătaie făcând întrebunțare de arme. Dece in- fanteristi au rēmas greu răniți, doi sunt pe mórte, tot așa și dintre husarii. Lupta s'a putut curmă numai după ce s'a recuirat mai multă miliție la fața locului.

Loterie.

Sâmbătă în 7 Decembre 1889.

Timișóra:	48	25	29	37	8
Viena:	52	59	25	11	4

Bursa de Viena și Pesta.

Din 7 Decembre 1889.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.—	101.10
Acțiuni de bancă de credit ung.	338.50	334.—
Galbin	5.62	5.61
Napoleon	9.41	9.40.

Nr. 334/889

[239] 2-3

CONCURS.

In conformitate cu conculsul ddo 12 Novembre a. c. pt. prot. 145 al comitetului subsemnat, se crează din suma de fl. 412.01 cr. și din interesele acestei sume, ce s'a transpus comitetului din fondul desființatei societăți academice „pentru spriginirea juristilor sëraci” din Sibiu, 4 ajutóre egale pentru 4 tineri români nãscuți in Transilvania, cari vor dovedi, cã studiazã drepturile ca ascultãtori ordinari și cu succes deplin satisfã-

cãtoriu la una din universitãțile din patrie. Pentru conferirea acestor ajutóre se escrie concurs cu terminul pãnã la 31 Decembre n. 1889.

Cererile au sã fie inaintate: „Comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura romãnã și cultura poporului romãn in Sibiu, strada morii (Mühlgasse) Nr. 8.

Sibiu, din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura romãnã și cultura poporului romãn, ținută la 12 Novembre, 1889.

G. Barițiu, Dr. I. Crișian,
președinte. secretariu II.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ in SIBIU.

A eșit de sub presã:

[232] 4

CALENDARIU
pe anul comun dela Christos
1890.

Anul al treideci și nouëlea.

Prețul unui esemplariu legat **30 cr.**, pentru vëndetori nelegat **23 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea esactã a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — Pãtrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Servitiul postal și telegrafic. — Tacsã de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Mësurile nouë și vechi.

Șematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprinđend și pe protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și invëtãtorii cu comunele bisericesci din archidieceasã dupã noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarchii metropolielor invecinate din Austro-Ungaria.
Împërãteasa Eudoesia (Încehere.) — **Ancedote.**

Conspectul sãptãmãnilor. — Însemnarea tãrgurilor. — Anunțe.
Administrațiunea tipografiei archidieceasane în Sibiu.

Spre evitarea

Insolvenței

a fost necesitatã o fabricã vienesã de rufe Jãger-iane a vinde cu preț bagatel marele seu magazin de articuli de ęst soiu; și nouë ne a succes a i cumpãrã acest magazin mai pe nimica și așa am compus

Adjustãri de earnã

pentru domni, dame și copii,

cari le dãruim cu un preț pe jumëtate ori pe a treia parte.

De voesci sã rãmãni sãnëtos nu intãrđiã a-ți comandã urmãtoarele escelente

Rufe Jãger-iane I^{m^a}

deóre-ce ele in urma împãrțirei egale a cãldurei pe corp, resistã necondiționat in-
fluințelor pãgubitóre ale timpului.

Grupul I. pentru domni.

1 jachetã Jãger-ianã	prețul	2.40
1 ismeanã	"	2.50
1 pãreche încãlđitóre de puls Jãger-ianã	"	-.60
1 pãreche ciorapi Jãger-iani	"	-.60
1 pãreche mãnuși	"	-.80
Prețul real		6.90

Grupul II. pentru dame.

1 jachetã Jãger-ianã	prețul	2.70
1 ismeanã	"	3.-
1 pãreche încãlđitóre de puls Jãger-iane	"	-.60
1 pãreche ciorapi Jãger-iani	"	1.-
1 pãreche mãnuși	"	1.-
Prețul real		8.50

Obiectele de mai sus le vindem noi numai cu **2 fl. 95 cr. v. a.**

Obiectele de mai sus le vindem noi numai cu **3 fl. 95 cr. v. a.**

Grupul III. pentru bãieți și fetițe dela 6—12 ani.

1 jachetã Jãger-ianã, 1 ismeanã Jãger-ianã, 1 pãreche încãlđitóre de puls Jãger-ianã, 1 pãreche ciorapi Jãger-iani, 1 pãreche mãnuși Jãger-iane; prețul real împreunã fl. 4.25

Acest grup III. îl vindem pentru **fl. 2.25 v. a.**

Cãtã vreme ține provisiunea.

Pecãtuesce ori-cine, care nu se foloseste de acestã ocasiune.

Espedarea se face prelãngã trimiterea prețului ori cu rambursã postalã. — Acela care comandãzã tôte trei grupurile și trimite inainte prețul lor, primesce marfa scutitã de porto. — Ne rugãm a se indicã dacã p rsonã e mare ori micã.

J. Steiner & Comp. Budapester Waaren-Export

[136] 5—12 **Budapest III. Lajosgasse 181.**

Tabela zonelor pentru cãile ferate din Transilvania și giur.

Prețurile pentru trenuri accelerate:		Prețurile pentru trenuri de persoane:	
Clasa I. II. III.		Clasa I. II. III.	
Zona	Clasa	Zona	Clasa
I. fl. —.60, —.50, —.30	Clasa I. II. III.	I. fl. —.50, —.40, —.25	Clasa I. II. III.
II. " 1.20, 1.—, —.60		II. " 1.—, —.80, —.50	
III. " 1.80, 1.50, —.90		III. " 1.50, 1.20, —.75	
IV. " 2.40, 2.—, 1.20		IV. " 2.—, 1.00, 1.—	
V. " 3.—, 2.50, 1.50		V. " 2.50, 2.—, 1.25	
VI. " 3.60, 3.—, 1.80		VI. " 3.—, 2.40, 1.50	
VII. " 4.20, 3.50, 2.10		VII. " 3.50, 2.80, 1.75	
VIII. fl. 4.80, 4.—, 2.40		VIII. fl. 4.—, 3.20, 2.—	
IX. " 5.40, 4.50, 2.70		IX. " 4.50, 3.60, 2.25	
X. " 6.—, 5.—, 3.—		X. " 5.—, 4.—, 2.50	
XI. " 6.60, 5.50, 3.30		XI. " 5.50, 4.40, 2.75	
XII. " 7.20, 6.—, 3.60		XII. " 6.—, 4.80, 3.—	
XIII. " 8.40, 6.50, 4.20		XIII. " 7.—, 5.80, 3.50	
XIV. " 9.60, 7.—, 4.80		XIV. " 8.—, 5.80, 4.—	
Vințul de jos		Vințul - de - jos	
Arad	13	Arad	13
Blaș	3 14	Blaș	3 14
Huedin	12 14	Huedin	12 14
Bistrița	12 14 11	Bistrița	12 14 11
Brașov	14 14 13 14 14	Brașov	14 14 13 14 14
Deeș	11 14 10 7 4 14	Deeș	11 14 10 7 4 14
Deva	3 10 7 14 14 14 13	Deva	3 10 7 14 14 14 13
Elisabetopol	7 14 4 14 14 10 13 11	Elisabetopol	7 14 4 14 14 10 13 11
Feldióra	14 14 12 14 14 14 14 8	Feldióra	14 14 12 14 14 14 14 8
Alba-Iulia	1 13 3 11 12 14 10 4 6 14	Alba-Iulia	1 13 3 11 12 14 10 4 6 14
Hațeg	5 12 8 14 14 14 14 2 12 14 5	Hațeg	5 12 8 14 14 14 14 2 12 14 5
Homorod-Cohalm	12 14 9 14 14 5 14 14 5 3 11 14	Homorod-Cohalm	12 14 9 14 14 5 14 14 5 3 11 14
Cluș	9 14 8 3 8 14 4 12 12 14 8 13 14	Cluș	9 14 8 3 8 14 4 12 12 14 8 13 14
Murëș-Oșorheiu	8 14 8 12 10 14 12 12 11 14 7 12 14 8	Murëș-Oșorheiu	8 14 8 12 10 14 12 12 11 14 7 12 14 8
Mediaș	6 14 2 13 14 11 12 9 1 9 5 11 6 11 10	Mediaș	6 14 2 13 14 11 12 9 1 9 5 11 6 11 10
Aiud	3 14 2 9 10 14 8 6 13 2 8 11 6 5 5	Aiud	3 14 2 9 10 14 8 6 13 2 8 11 6 5 5
Sibiu	8 14 5 14 14 13 14 12 5 13 8 12 10 12 12 4 7	Sibiu	8 14 5 14 14 13 14 12 5 13 8 12 10 12 12 4 7
Oradea-mare	14 10 14 7 14 14 13 14 14 14 14 14 10 14 14 14	Oradea-mare	14 10 14 7 14 14 13 14 14 14 14 14 10 14 14 14
Petroșeni	8 14 12 14 14 14 6 14 14 9 3 14 14 14 13 11 14 14	Petroșeni	8 14 12 14 14 14 6 14 14 9 3 14 14 14 13 11 14 14
Simeria (Piski)	3 10 6 13 14 14 13 1 10 14 3 2 14 11 11 9 6 11 14 5	Simeria (Piski)	3 10 6 13 14 14 13 1 10 14 3 2 14 11 11 9 6 11 14 5
Predeal	14 14 14 14 14 12 14 14 12 3 14 14 7 14 14 14 12 14 14 14	Predeal	14 14 14 14 14 12 14 14 12 3 14 14 7 14 14 14 12 14 14 14
Püspök-Ladány	14 13 14 11 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14	Püspök-Ladány	14 13 14 11 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14
Sighișóra	8 14 5 14 14 8 14 12 1 7 8 13 3 13 12 2 7 6 14 14 11 10 14	Sighișóra	8 14 5 14 14 8 14 12 1 7 8 13 3 13 12 2 7 6 14 14 11 10 14
Gherla	10 14 10 6 5 14 1 13 13 14 9 13 14 3 10 12 7 13 12 14 12 14 14 13	Gherla	10 14 10 6 5 14 1 13 13 14 9 13 14 3 10 12 7 13 12 14 12 14 14 13
Reghinul-săsesc	10 14 10 13 12 14 12 13 13 14 10 14 11 2 12 7 13 14 14 12 14 14 12	Reghinul-săsesc	10 14 10 13 12 14 12 13 13 14 10 14 11 2 12 7 13 14 14 12 14 14 12
Orăștie	2 11 5 13 13 14 12 1 9 14 2 3 13 10 10 8	Orăștie	2 11 5 13 13 14 12 1 9 14 2 3 13 10 10 8
Odorheiu-l-sécuesc	12 14 8 14 14 12 14 4 10 11 14 7 14 14 6 11 9 14 14 13 13 14 3 14 14 13	Odorheiu-l-sécuesc	12 14 8 14 14 12 14 4 10 11 14 7 14 14 6 11 9 14 14 13 13 14 3 14 14 13
Turda	6 14 5 7 10 14 6 9 9 14 5 11 13 4 6 8 3 10 13 13 9 14 14 11 5 8 8 13	Turda	6 14 5 7 10 14 6 9 9 14 5 11 13 4 6 8 3 10 13 13 9 14 14 11 5 8 8 13
Teiuș	2 14 1 10 11 14 9 5 5 13 1 7 10 7 6 4 1 6 14 10 5 14 14 7 8 8 4 10 4	Teiuș	2 14 1 10 11 14 9 5 5 13 1 7 10 7 6 4 1 6 14 10 5 14 14 7 8 8 4 10 4
Hunedóra	4 11 7 14 14 14 13 1 11 14 4 3 14 12 12 10 7 12 14 6 1 14 14 12 13 13 2 14 10 6	Hunedóra	4 11 7 14 14 14 13 1 11 14 4 3 14 12 12 10 7 12 14 6 1 14 14 12 13 13 2 14 10 6
Ocna-Sibiului	7 14 4 14 14 13 13 11 4 12 7 12 9 12 12 3 6 1 14 14 10 14 14 5 13 13 9 9 10 6 11	Ocna-Sibiului	7 14 4 14 14 13 13 11 4 12 7 12 9 12 12 3 6 1 14 14 10 14 14 5 13 13 9 9 10 6 11

Tariful de bagagiu pentru fie-care singuratic pachet inclusive tacsã de manipulație:

	Zona I—III.	Zona IV—VI	Zona VII—XIV.
1—50 chilogr. se plãtesce	fl. —.25	fl. —.50	fl. 1.—
51—100 " " "	" —.50	" 1.—	" 2.—
101 și mai mult " "	" 1.—	" 2.—	" 4.—

Lãđi mai mari pachetate neguțãtoresce nu se primesc spre transportare ca bagagiu.